

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

D I N S H U N O S L I K

FANI BO‘YICHA SILLABUS

Kunduzgi bo‘lim 2-kurs uchun

Bilim sohasi	Ta‘lim	100000
Ta‘lim sohasi	Ta‘lim	110000
Ta‘lim yo‘nalishi	Boshlang‘ich ta‘lim	60110400
	Pedagogika	60110100
	Xorijiy til va adabiyot (ingliz tili va adabiyoti)	60110900
	Maktabgacha ta‘lim	60110200
	Maktabgacha va boshlang‘ich ta‘limda xorijiy til (ingliz tili)	60112600
	Jismoniy madaniyat	60111200
Bilim sohasi	San‘at va gumanitar fanlar	200000
Ta‘lim sohasi	Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)	220000
Ta‘lim yo‘nalishi	Tarix	60220300
Bilim sohasi	Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta‘minot	900000
Ta‘lim sohasi	Sog‘liqni saqlash	910000
Ta‘lim yo‘nalishi	Stomatologiya (yo‘nalishlar bo‘yicha)	60910100
	Davolash ishi	60910200

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultet
Tibbiyot fakulteti

60110500-Boshlang'ich ta'lim, 60110100-Pedagogika, 60111800-Xorijiy til va adabiyot (ingliz tili va adabiyoti), 60110200-Maktabgacha ta'lim, 60112200-Jismoniy madaniyat, 60111100-Tarix, 60112600-Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda xorijiy til (ingliz tili), 60910100-Stomatologiya (yo'nalishlar bo'yicha), 60910200-Davolash ishi ta'lim yo'nalishlari

Fan nomi:	Dinshunoslik
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	DIN204, DIN209, DIN1304
Yil:	4
Semestr:	3/4
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	–
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	30
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad — talaba-yoshlar tafakkurida dinning mazmun- mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarining o'zaro bog'liqligi, globallashuv va diniy jaryonlari hamda zamonaviy diniy harakatlar, diniy aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligiga salbiy ta'sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Tarbiya
2.	Tarix

Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	dinning m45ohiyati, jamiyat va shaxs hayotidagi o'rni, dunyoviy va diniy bilimlarning mutanosibligi, din va fanning o'zaro aloqasi, diniy ta'lim va dunyoviy ta'limning maqsadlari haqida <i>tasavvurga ega bo'ladi.</i>
TN2	dinshunoslik fanini o'rganish orqali turli dinlarning mohiyati, ularning urf- odatlari va e'tiqodlari orasidagi farq va umumiylik, diniy va dunyoviy bilimlarning insonlarning bag'rikengligi va o'zaro hurmatini tarbiyalashdagi roli, jahon dinlari, e'tiqodlari va urf odatlari an'analari, diniy-axloqiy g'oyalarning tahlili;
TN3	dinshunoslikning asosiy tushunchalari, funksiyalari, buddaviylik dini va uning g'oyalari; xristianlik dini tarixi va asosiy g'oyalar, katolik pravoslav oqimi asosiy g'oyalari va ulardagi farqlar, protestantizm dinidagi plyuralizm, islom ta'limotiga oid qarashlar: sunniylik, shialik va xorijiyalar, ularning yo'nalishi va mohiyati; kalom ilmiga oid g'oyalar va mu'taziliylar maktabi munosabatlari; diniy fundamentalizm, ekstremizm, fanatizmni vujudga keltirgan manbalar va omillarni <i>bilishi va ulardan foydalana oladi.</i>
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TN5	diniy e'tiqodning mohiyatini maxalliy urf-odat, an'analarni tushunish,
TN6	turli dinga ishonuvchilar va ishonmaydiganlar bilan umumiy murosa qilish, ular bilan muloqat qilish madaniyati;
TN7	din nomi bilan sun'iy boglangan ma'naviy tahdidlar, axborot xurujlariga qarshi kurashish ko'nikmalariga ega bo'ladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Din ijtimoiy madaniyat hodisa sifatidagi ahamiyati
M2	Milliy dinlar
M3	Zardushtiylik dini
M4	Buddaviylik dini
M5	Xristianlik dini
M6	Islom dini
M7	Islom dinining aqidaviy yo'nalishlari va maktablari
M8	Markaziy Osiyo tarixida Xanafiya mazxabining o'rni
M9	O'zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar
M10	Zamonaviy diniy harakatlar va sektalar
M11	Kiber makonda diniy e'tiqod targ'ibotining ijtimoiy xavfi
M12	Missionerlik va prozelitizmning siyosiy-ijtimoiy xavfi
M13	Diniy fundamentalizm, radikalizm va terrorizmning tarixi va yo'nalishlari
M14	Dunyo hamjamiyatining ekstremizm va terrorizmga qarshi kurash tajribasi
M15	Dunyoviy bilimlar va diniy e'tiqod birligiga erishishning ahamiyati

Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'ulot (S)	
S1	Dinshunoslik fanining predmeti va funksiyalari
S2	Dinshunoslik metodologiyasi va dinlarning tasnifi
S3	Din psixologiyasi ijtimoiy ahamiyati
S4	Milliy dinlarning ijtimoiy taraqqiyot va shaxs e'tiqodini ta'minlashdagi roli
S5	Buddaviylik va xristianlik dinning jamiyat taraqqiyotiga ta'siri
S6	Islom tafakkuri va madaniyatining shakllanish bosqichlari
S7	Qur'on, hadis, fiqh, aqida ilmlarining shakllanish tarixi
S8	Islom huquqi va manbalari
S9	Tasavvuf va hozirgi zamon
S10	Islom inson ma'naviy madaniyatini tarbiyalash omillari haqida
S11	O'zbekistonda diniy tashkilotlar va konfessiyalar faoliyati dinamikasi
S12	Missionerlik va prozelitizmning diniy etiqodni tanlashga salbiy ta'siri
S13	Diniy fundamentalizm, radikalizm va terrorizm xavfsizlikka tahdid
S14	Xalqaro tashkilotlarning terrorizmga qarshi kurashining ahamiyati
S15	Diniy plyuralizm, diniy tolerantlik, bag'rikenglikning jamiyat hayotidagi o'rni

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish.	30 soat
2	Vaziyatli masalalar (kazuslar) tuzish	10 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	5 soat
4	Dinshunoslikga oid berilgan mavzu bo'yicha esse yozish	5 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	10 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik.-Toshkent, «Navro'z» nashriyoti, 2019. — 264 b.
2.	Raximdjano D., Ernazarov O. Dinshunoslikka kirish. O'quv qo'llanma.- T.: «O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti, 2018. — 304 b.
3.	Isoqjonov R. Qiyosiy dinshunoslik. O'quv qo'llanma. — T.: OOO «Complex print», 2020. — 198 b.
4.	Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. — T.: Lesson Press, 2021. - 128 b.
5.	Shermuxeimedova N.A. Diniy fanatizm fenomeni//Inson falsafasi.-T.: Noshir, 2016. B.314-499.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. -488 b.

2.	Abdusamedov A.E. Dinshunoslik, O'quv qo'llanma. – T.: Lesson Press, 2008. – 243 b.
3.	Abdusamedov A.E. Dinshunoslik, O'quv qo'llanma. – T.: Lesson Press, 2008. – 243 b.
4.	K.S.Guttenplan. J.Hornsby. C. Janavay. Reading philosophy. Blackwell Publishers Ltd. UK. 2003. R – 341.

Talabaniq fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho (90-100 ball) olish uchun talabaniq bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baho (70-89 ball) olish uchun talabalarning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmuni tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmuni amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa;

v) 3 baho (60-69 ball) olish uchun talabaniq bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lish;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;

➤ fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
g) quyidagi hollarda talabalarning bilim darajasi qoniqarsiz 2 (0-59) baho bilan boholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	K.Toshov – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida dotseni v.b., tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). U.Xudoyberdiyev- Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida katta o'qituvchisi, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).
E-mail:	kamoliddintoshov81@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy-gumanitar fanlar” kafedrasida
Taqrizchilar:	U.O'.Mustafoyev – Termiz davlat universiteti “Falsafa” kafedrasida dotsenti, falsafa fanlar nomzodi. H.M.Rasulov – Termiz davlat Pedagogika instituti “Falsafa va ma'naviyat” kafedrasida mudiri, siyosiy fanlar nomzodi, professor.

Mazkur Sillabus universitet Kengashining 2024-yil 30-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasining 2024-yil 28- avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i	Z. Turayev
Fakultet dekani	S. Bozorov
Kafedra mudiri	S. Eshqurbonov
Tuzuvchilar	K. Toshov
	U. Xudoyberdiyev
	F. Saydullayev
	A. Karimov
	SH. Jumaeva